

Generál Šándor tvrdě: Co Amerika spáchala? Celé to byl nesmysl, chyba. A Irák? Neuvěřitelné!

- CZ24 News | 20. srpna 2021

AFGHÁNISTÁN/USA: Bezpečnostní expert Andor Šándor tvrdí, že dvě dekády trvající pobyt vojáků NATO v Afghánistánu byl nesmyslný a jeho hořký konec se dal předpokládat, stejně jako se to stalo v Libyi nebo v Iráku. „To je tak vždycky, začnete implantovat nějakou demokratickou společnost, ustanovovat nějaké volby apod. a nemáte žádnou strategii odchodu. A pak najednou v jednu chvíli zjistíte, že to vlastně není komu předat,“ má jasno Šándor.

[Generál Šándor v rozhovoru pro Svobodné universum popsal, co stálo za kolapsem situace v Afghánistánu](#) a proč se to sesypalo tak rychle. „My jsme mohli vyzbrojit afghánskou armádu, mohli jsme ji vycvičit, mohli jsme vycvičit speciální síly k jistému standardu, který nebyl zanedbatelný. Ale nemohli jsme jednu jedinou věc udělat, kterou měla udělat afghánská vláda, a to znamená vypěstovat v nich bojového ducha, morálku a ochotu bránit tu zemi, kterou mají samozřejmě zosobněnou v té vládě. A těžko můžeme čekat, že vojáci budou bojovat za vládu, kterou považují za totálně zkorumpovanou,“ má jasno Šándor s tím, že afghánská armáda v poklidu odevzdávala zbraně do rukou Tálibánu, takže vlastně NATO věnovalo miliardovou vojenskou techniku Tálibánu zcela zdarma.

Šándor také podotkl, že zatímco Tálibán je víceméně homogenní skupina, afghánská armáda přesně naopak. „Afghánská armáda, na rozdíl od Tálibánu, což je taková franšíza pašunských islamistů, je nějaký slepenec různých etnik, a pokud vezmete, teď si vymyslím Tádžika, a necháte ho bojovat u Kábulu, no tak asi se tam nemůžete dočkat žádného oslnivého úspěchu, jako jsme koneckonců viděli,“ odhalil generál další příčiny rychlého neúspěchu.

Navíc se Tálibán nedopouštěl žádných viditelných zvěrstev, takže se mnohým Afgháncům prostě bojovat nechtělo. „Protože, když budete mít přece jenom před sebou protivníka, který páchá zvěrstva, tak vás to bude nutit přemýšlet o tom, co se stane se mnou, jestli se mám nechat zajmout a popravit, anebo mám čestně bojovat. To ten Tálibán neudělal,“ dodal další důvod Šándor.

Současný Tálibán je totiž podle něj jiný, než ten z 90. let a v zásadě se může dočkat i jistého zahraničního uznání. „Já si myslím, že Tálibán 2021 je přece jenom trochu jiná parta než parta okolo mullu Umara, který v Kandaháru založil s padesáti svými souvěrci Tálibán. Jsem ochoten věřit, že to může dostat podobu, že oni přece jenom budou chtít fungovat v trochu jiném módu s podporou i mezinárodního společenství. Tálibán ví, že jedna generace Afghánců prožila jiný život, především v těch městech, a že toto musí vzít v potaz. Existují sociální sítě, ta situace se v mnohém jako by změnila, a oni to vnímají a chápou,“ predikuje Šándor.

Západní mocnosti by podle Šándora měly přijmout Tálibán jako vládce Afghánistánu, protože jiná cesta se stejně příliš nenabízí. „Pokud ten Tálibán bude dodržovat nějaká základní práva žen, práva dívek, pokud to bude inkluzivní společnost, byť tam bude právo šaría. Pokud nebude, a já věřím, že Baradár, Jákub a tihle ti lidé, co jsou ve vedení Tálibánu, neudělají stejnou chybu, jako udělal mulla Ummar, když začal komunikovat s bin Ládinem, tak si myslím, že bychom měli akceptovat odlišné, měli bychom to respektovat,“ tvrdí Šándor s tím, že pokud nás to neohrožuje, neměli bychom do toho již zasahovat.

Právě dlouhodobé zásahy v Afghánistánu i v jiných zemích a snaha implantovat liberální demokracii, jsou prý největší chybou. „Já si myslím, že ten prvotní impuls zlikvidovat ty základny al-Káidy, to bylo asi správně. Já bych o tom nepochyboval. Ta operace proběhla velmi dobře. Možná že poslední den, kdy jsme měli být v Afghánistánu, bylo zabití bin Ládina v Abbottábadu. Ale to je tak vždycky, začnete implantovat nějakou demokratickou společnost, snažíte se vyvolat nějaký demokratizační proces, vytvořit nějaké volby, nebo ustanovit nějaké volby apod., a nemáte žádnou strategii odchodu. A jenom čekáte, kdy to už konečně můžete předat. A pak najednou v jednu chvíli zjistíte, že to vlastně stejně není komu předat,“ řekl generál s tím, že bychom se neměli angažovat tam, kde nás neohrožují, což se po zničení al-Káidy už nedělo.

Ještě větší chyba se ale podle Šándora stala třeba v Iráku. „Každý student politologie ví, že základní problém Blízkého východu je šíitsko-sunnitský spor. Sice z menšinově, ale ovládaného, sunnitského Iráku, jsme udělali většinový šíitský stát, čímž jsme neuvěřitelně posílili Írán, který jsme označovali za hlavního nepřítele. To je prostě neuvěřitelné, kdo v té Americe rozhoduje o těch strategických věcech. Je to opravdu na úrovni diletantismu,“ nechápe Šándor.

„Problém je, že žijeme příliš dlouho v té pokrytecké a politické korektnosti, kdy se nenaučíme nazývat věci správnými jmény, a dokonce do takové fáze, že jim uvěříme. Tomu nakonec pak uvěříme, že to vlastně tak je, jak to říkáme a děláme to, co bychom vlastně dělat neměli. To je evidentní. Afghánistán, a nejenom Afghánistán, Irák apod., samozřejmě Bosna,“ vyjmenovával další chybné zásahy NATO generál Šándor.

Evropské země podle něj budou nyní analyzovat svůj pobyt v Afghánistánu a mohou si uvědomit, že vlastně se hrávali užitečného idiota Američanům. „Já jenom věřím, že ten provinční rekonstrukční tým postavil aspoň nějaké školy, do kterých chodily děti - nemocnice apod., že tahle činnost napomohla k vytvoření už jinak přemýšlející generace Afghánců, že tím, že jsme jim umožnili chodit do škol apod., že to nebylo zanedbatelné, takže z hlediska tohoto bych to neviděl úplně jako negativní,“ dodal trochu pozitivitu na závěr generál Šándor.